

(بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ)

موضوع کلی:

هشدارهای خداوند به بنی آدم

(تعداد دفعات **یا بنی آدم** در قرآن)

■ آیات **یا بنی آدم** در قرآن کریم

☆ ۱- سوره مبارکه اعراف آیه ۲۶

☆ ۲- سوره مبارکه اعراف آیه ۲۷

☆ ۳- سوره مبارکه اعراف آیه ۳۱

☆ ۴- سوره مبارکه اعراف آیه ۳۵

☆ ۵- سوره مبارکه یس آیه ۶۰

مکی

مقدمه:

اکثر
↓

(یا بنی آدم) ها در قرآن بعد از داستان حضرت آدم

و حوا (علیهما السلام) آمده که دشمنی و فریب شیطان را

بازگو می کند.

بیشترین
↓

تکرار کلمه (یا بنی آدم) در سوره (اعراف) ،

آیات ابتدایی آن هست.

۱- سورة اعراف آیه ۲۶

موضوع آیه:

اقسام لباس (تقوا، جامعه ای برتر)

آیه: **يا بَنِي آدَمَ** قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَتَكُمْ

وَرِيشًا وَ لِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكُ خَيْرٌ ذَلِكُ مِنْ آيَةِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ

يَذْكُرُونَ **۲۶**

ترجمه:

ای فرزندان آدم!

در حقیقت لباسی برای شما فرستادیم که شرمگاه های شما را می پوشاند و مایه زینت است و [لی] پوشش (خودنگهداری و پارسایی این بهتر است، این [ها] از نشانه های خداست، باشد که آنان متذکر شوند.

نکات و واژگان مهم آیه:

یُوَارِي (وَرِي): می پوشاند، از باب مفاعله است.

سَوَاءَات جمع سَوَاءَة: زشتی، شرمگاه.

رِيش: زینت، لباس زینتی. به پرهای پرنده که زینت و لباس آن است، ریش گفته می شود و به معنای اثاث خانه نیز می باشد.

يَذْكُرُ: متذکر می شود، پند می گیرد.

أَنْزَلْنَا: نازل کردیم، پدید آوردیم.

پیام ها و آموزه های تربیتی و هدایتی آیه:

۱- لباس تقوا روح انسان را از زیان گناهان حفظ می کند و زشتی

بسیاری از گناهان را می پوشاند. (لِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ)

۲- لباس هارا نعمت الهی و وسیله ی بیداری و یاد او بدانید.

(يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا...)

۳- انسان به لباس های مادی و معنوی نیازمند است ولی لباس معنوی مهم تر

است. (لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَتِكُمْ... ذَٰلِكَ خَيْرٌ)

۴- بهتر از پرهیزکاری زینتی نیست. (لِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ)

۲- سورة اعراف آیه ۲۷

موضوع آیه:

هشدار به همه انسان ها در مورد توطئه های شیطان
(مراقب شیطان باشید)

آیه: **يا بنی آدم** لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمُ

مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَتَهُمَا إِنَّهُ يَرَاکُمْ هُوَ وَ

قَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ **۲۷**

ترجمه:

ای فرزندان آدم!

شیطان شما را نفریید همان گونه که پدر و مادر شما را از باغ بیرون کرد در حالی که لباسشان را از [تن] آنان بیرون ساخت تا شرمگاه هایشان را به آنان بنمایاند [چرا] که او و طایفه اش از جایی که آنان را نمی بیند شما را می بینند در واقع ما شیطان ها را سرپرست کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند.

واژگان مهم آیه:

لَا يَفْتِنَنَّ: مبادا فریب دهد.

يَنْزِعُ: جدا می سازد.

لِيُرِي: تا نشان دهد.

لَا تَرَوْنَ: نمی بینید.

پیام ها و آموزه های هدایتی و تربیتی آیه:

۱- از تاریخ و سرنوشت دیگران عبرت بگیریم. (كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمُ)

۲- برهنگی و کشف حجاب عامل خروج از جایگاه قرب الهی است.

(أَخْرَجَ... يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا)

۳- هدف شیطان برهنگی زن و مرد در برابر یکدیگر است.

(لِيُرِيَهُمَا سَوْءَتَهُمَا)

۴- شیطان تنها نیست بلکه گروه و سپاه دارد.

(إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ)

۳- سورة اعراف آیه ۳۱

موضوع آیه:

دستوراتی در مورد آداب مساجد و خوردن و آشامیدن
(آراستگی هنگام رفتن به مسجد)

آیه: **يا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا**
وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (۳۱)

ترجمه:

ای فرزندان آدم!

زیور[های]تان را در هر مسجدی برگزیده و بخورید
و بیاشامید و [لی] زیاده روی نکنید که او اسرافکاران
را دوست نمی دارد.

واژگان مهم آیه:

كُلُوا (آكل): بخورید.

خُذُوا (أخذ): بگیرید.

لَا تُسْرِفُوا: از حد تجاوز نکنید، مصرف بیش از
نیاز نکنید.

مُسْرِفٍ: اسرافکار.

اشْرَبُوا: بنوشید.

پیام ها و آموزه های هدایتی و تربیتی آیه:

۱- قرآن به مال و فرزند هم زینت گفته است پس ممکن است آیه بیانگر این

باشد که مال و فرزند خود را هنگام رفتن به مسجد همراه داشته باشید.

(خُذُوا زِينَتَكُمْ...) (الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا)...
سوره کف آیه ۴۱

۲- بهترین و زیباترین لباس برای بهترین مکان است.

(خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ)

۳- بهره گیری از زینت و غذا باید دور از اسراف باشد.

(وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ)

۴- زینت اگر چه در نماز فردی هم ارزش است اما در اجتماع و مسجد

حساب ویژه ای دارد. (عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ)

۵- اسراف در غذا و پرخوری باعث بسیاری از بیماری های جسمی و

روحی و محروم شدن از چشیدن مزه ی عبادت است.

(وَكُلُوا وَاشْرَبُوا... لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ)

۴- سورة اعراف آیه ۳۵

موضوع آیه:

سرانجام نیکوی استقبال کنندگان از فرستادگان الهی
(اجتناب از تکذیب آیات خدا)

آیه: **يا بَنِي آدَمَ** اِمَّا يَاتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ

ءَايَاتِي فَمَنْ اتَّقَىٰ وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۳۵)

ترجمه:

ای فرزندان آدم!

اگر فرستادگانی از شما به سراغتان بیایند که آیات مرا بر شما حکایت کنند (پس از آنان پیروی کنید) و کسانی که خودنگهداری (و پارسایی) کنند و اصلاح نمایند پس هیچ ترسی بر آنان نیست و نه آنان اندوهگین می شوند.

نکات و واژگان مهم آیه:

إِمَّا: در اصل (انِ مآ) است که مرکب از (انِ) شرطیه و (ما) زائده برای تاکید شرط است به معنای اگر

إِمَّا يَأْتِيَنَّ: اگر بیاید. (نون تاکید ثقیله)

يَقْصُ: پشت هم می گوید، قصه وار می گوید.

حُزْن: تاسف بر گذشته.

پیام ها و آموزه های هدایتی و تربیتی آیه:

۱- متقی اصلاح گردارای فعالیت مثبت است نه گوشه گیر.
(اتَّقَى وَاصْلَحَ)

۲- آرامش حقیقی در سایه ی تقوا و اصلاح است.
(اتَّقَى وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ)

۳- از سنت های الهی فرستادن رسولان برای بیان وحی الهی است.
(يَاتِيَنَّكُمْ... يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي)

۴- از راه های نفوذ و تاثیر سخن سنخیت پیام آور با خود مردم است.
(مِنْكُمْ)

۵- سورة يس آیه ۶۰

موضوع آیه: عدم بندگی شیطان، راه شکست او

آیه: أَلَمْ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ

عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۖ ۶۰

ترجمه:

ای فرزندان آدم!

آیا با شما پیمان نبستم که شیطان را
نپرسید [چرا] که او دشمن آشکاری برای
شماست؟! .

واژگان مهم آیه:

أَلَمْ أَعْهَدَ: آیا عهد نبستم.

لَا تَعْبُدُوا: پرستش نکنید.

پیام ها و آموزه های هدایتی و تربیتی آیه:

۱- خداوند (از طریق انبیاء، عقل و فطرت) از انسان پیمان گرفته است.

(أَلَمْ أَعْهَدِ إِلَيْكُمْ)

۲- شیطان پدر شما را فریب داد و شما فرزندان کسی هستید که اطاعت

شیطان کرد. (يَا بَنِي آدَمَ... لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ)

پیام کلی:

ای فرزندان آدم دشمن سرسخت و قسم خورده شما

شیطان است لذا مراقب باشید که بندگی او را نکنید

که موجب گمراهی شما خواهد شد.

(صَدَقَ اللهُ الْعَلِيَّ الْعَظِيمَ)

گردآوری: فاطمه بهارپور

۱۴ ساله حافظ ۱۲ جزء قرآن کریم

استاد راهنما: حجت الاسلام علی رجبی

موسسه قرآن و عترت امام رضا (علیه السلام) تهران

تاریخ: تابستان ۱۴۰۱